

**PLAN GOSPODARENJA
OTPADOM
OPĆINE KUMROVEC
za razdoblje 2017. – 2022. godine**

Kumrovec, prosinac 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
1.1. Općenito.....	3
1.2. Korišteni pojmovi i kratice.....	4
1.3. Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom.....	6
2. ZAKONSKE OBAVEZE IZ POSTOJEĆE I NOVE ZAKONSKE REGULATIVE.....	8
3. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA.....	9
3.1. Opis postojećeg stanja sakupljanja, prijevoza i zbrinjavanja otpada.....	11
3.2. Prikupljanje otpada i njegov transport.....	11
4. MJERE GOSPODARENJA OTPADOM I ODVOJENOG SAKUPLJANJA KOMUNALNIG OTPADA.....	15
4.1. Sprečavanje nastanka otpada.....	17
4.2. Odvojeno sakupljanje određenih kategorija otpada.....	19
4.3. Izobrazno informativne aktivnosti.....	25
5. MJERE ZA UPRAVLJANJE I NADZOR ODLAGALIŠTA ZA KOMUNALNI OTPAD DO KONAČNE SANACIJE I ZATVARANJA.....	26
6. POPIS OTPADOM ONEČIŠĆENOG OKOLIŠA I NEUREĐENIH ODLAGALIŠTA.....	26
7. REDOSLJED AKTIVNOSTI I PLAN GRADNJE GRAĐEVINA NAMJENJENIH SKLADEIŠTENJU, OBRADI I ODLAGANJU OTPADA.....	27
8. IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA.....	28
9. PRIJELAZNE I ZAVRŠENE ODREDBE.....	30

1.UVOD

1.1. Općenito

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje zaštite okoliša, te jedno od najzahtjevnijih područja u smislu usklađivanja sa standardima Europske Unije (EU). Za razliku od većine zemalja članica EU, gdje je otpad strateški resurs od kojeg se dobivaju određene količine energije, Hrvatska je suočena s kompleksnim i višestrukim problemima u gospodarenju otpadom koji ozbiljno ugrožavaju okoliš. Rješavanje tih problema i orijentacija prema suvremenom gospodarenju otpadom bili su jedan od preduvjeta za ulazak u Europsku Uniju.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN, 130/05) kao temeljni planski dokument propisala je smjernice, a Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN, 94/13, 73/17) propisuje obvezu izrade planova gospodarenja otpadom kao jedan od provedbenih dokumenata Strategije.

Jedinica lokalne samouprave putem medija izvješćuje javnost o mjestu na kojem je Nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te o načinu i vremenu iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi svoje primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana od dana objave.

Temeljem čl. 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Plan gospodarenja otpadom donosi predstavničko tijelo za razdoblje od 6 godina, a jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici regionalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u svom službenom glasilu.

U skladu s člankom 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom Plan gospodarenja otpadom Općine Kumrovec sadrži:

- Analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave,
- Podatke o vrstama i količinama:
 - Proizvedenog otpada,
 - Odvojeno skupljenog otpada,
 - Odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada i
 - Ostvarivanju ciljeva.
- Podatke o:
 - Postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom
 - Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom
- Podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju;
- Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja i sprečavanja otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada;
- Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada;
- Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada;

- Popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana;
- Organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom;
- Rokove i nositelje izvršenja Plana.

Ovaj Plan gospodarenja otpadom Općine Kumrovec za razdoblje 2017. – 2022. godine, usklađen je sa Strategijom i ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je i usklađen i s okvirnom Direktivom EU-a o otpadu (2008/98EC) koja se temelji na društvu usmjerenom na reciklažu, a koja postavlja prioritete:

- sprečavanje nastajanja otpada
- priprema za ponovnu uporabu
- recikliranje
- ponovno korištenje (oporaba)
- zbrinjavanje ostatnog otpada

Plan gospodarenja otpadom uključuje suradnju i s drugim jedinicama lokalne samouprave u rješavanju zajedničkih pitanja vezanih za gospodarenje otpadom.

1.2. Korišteni pojmovi i kratice:

Pojmovi koji se koriste u ovome Planu imaju sljedeće značenje:

- **biootpad** je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda

- **biorazgradivi komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad,

- **centar za gospodarenje otpadom** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada, a može se sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirница), postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada, postrojenja/opreme za mehaničku obradu neiskoristivog krupnog (glomaznog) otpada, postrojenja za mehaničko biološku obradu miješanog komunalnog otpada, odlagališne plohe za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest, odlagališne plohe za odlaganje prethodno obrađenog neopasnog otpada,

- **građevina za gospodarenje otpadom** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada,

- **inertni otpad** jest otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama,

- **građevni otpad** je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao iz iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao,

- **krupni (glomazni) komunalni otpad** je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je naputkom iz čl.29. st.11 Zakona o održivom gospodarenju otpadom,

- **komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva,

- **miješani komunalni otpad** je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo, plastika i drugo) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01,

- **obrada otpada** jesu postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja,

- **odlagalište otpada** je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište),

- **opasni otpad** je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Zakonom,

- **oporaba otpada** je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu,

- **otpad** je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa,

- **ponovna uporaba** je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni,

- **posjednik otpada** je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada,

- **pretovarna stanica** (transfer stanica) je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja,

- **proizvodni otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača,

- **proizvođač otpada** je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva,

- **reciklažno dvorište** je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažno dvorište može biti i mobilno, izvedeno kao pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada (otpadni papir, metal, staklo, plastika, tekstil, krupni(glomazni) otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori, građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstava),

- **reciklažno dvorište za građevni otpad** je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada,
- **reciklažni centar** je sklop građevina i uređaja za sakupljanje i obradu komunalnog otpada. Može se sastojati od: centra za ponovnu uporabu, reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad, postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica), postrojenja za biološku (aerobnu ili anaerobnu) obradu odvojeno prikupljenog biootpada,
- **postrojenje za sortiranje odvojeno prikupljenog otpada (sortirnica)** je građevina za gospodarenje otpadom namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i skladištenju odvojeno prikupljenog komunalnog otpada,
- **centri za ponovnu uporabu i mreže za ponovnu uporabu** su subjekti čija je aktivnost sakupljanje, obnova ili popravak i ponovna distribucija proizvoda koji bi u suprotnom postali otpad,
- **recikliranje** je svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje,
- **sanacija onečišćenog tla** je skup aktivnosti i radova radi uklanjanja posljedica onečišćenja tla otpadom kojima se vraćaju, ako je to moguće, prirodna svojstva tla ili se tlo priprema za novu namjenu,
- **termička obrada otpada** su postupci spaljivanja, suspaljivanja i drugi postupci obrade otpada kojima se promjenom temperature otpada postiže promjena strukture i svojstva otpada,
- **zbrinjavanje otpada** je svaki postupak koji nije uporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.
- **Zeleni otoci** su skupine raznovrsnih posuda u kojima se odvojeno skupljaju reciklirajući materijali (papir, staklo, plastika, metali, tekstil, biorazgradivi otpad),

1.3. Osnovni ciljevi Plana gospodarenja otpadom

Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije, što su osnovni uvjeti zdravog i održivog razvoja. Zaštita okoliša temelji se na Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15).

Temelji politike gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržani su u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13,73/17), Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17).

Zakon o održivom gospodarenju otpadom uređuje način gospodarenja otpadom koji predstavlja skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na:

- sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količine otpada i/ili njegovoga štetnog utjecaja na okoliš,
- obavljanje sakupljanja, prijevoza, uporabe, zbrinjavanja i drugih djelatnosti u svezi s otpadom, te nadzor nad obavljanjem tih djelatnosti,
- skrb za odlagališta koja su zatvorena.

S otpadnim tvarima treba se postupati na način da se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i ne rabe postupci i/ili načini koji bi mogli štetiti okolišu, a posebice kako bi se izbjeglo:

- rizik onečišćenja voda, tla i zraka
- nastajanje eksplozije ili požara
- pojava buke - ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta
- štetan utjecaj na područja kulturno-povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti
- narušavanje javnog reda i mira

Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj između ostalog predviđa sljedeće aktivnosti:

- postupno organiziranje središta gospodarenja otpadom s postrojenjima za obradu, odlagalištima i drugim sadržajima, uz postupnu sanaciju i zatvaranje većine postojećih odlagališta
- sprječavanje ispuštanja otpada u more, jezera, rijeke i potoke,
- centar za gospodarenje opasnim otpadom s mrežom sabirališta,
- kontrolirane prioritete tokove otpada ,
- visok stupanj sudjelovanja domaće industrije, opreme i usluga u projektima gospodarenja otpadom kao doprinos smanjivanju nezaposlenosti i deficita vanjsko-trgovinske bilance
- angažman domaćih i stranih partnera i kapitala na temelju nezavisnih studija opravdanosti i potporu zajedničkim ulaganjima na osnovi javnog i privatnog partnerstva ,
- jačanje postojeće organizacije gospodarenja otpadom i osnivanje međuresorske koordinacije za gospodarenje otpadom, što bi osiguralo suradnju relevantnih ministarstava za pojedine tokove otpada ,
- edukaciju javnosti, stručnjaka i upravnih struktura: programi i aktivnosti za podizanje razine znanja trebaju imati razvojni, istraživački i djelatni pristup.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj 2017. – 2022. (NN 3/17) osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH za razdoblje od šest godina.

Temeljni zadatak Plana gospodarenja otpadom RH je organiziranje provođenja glavnih ciljeva postavljenih za razdoblje do 2025. godine u području gospodarenja otpadom i to:

- uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom; sanacija i zatvaranje postojećih odlagališta,
- sanacija crnih točaka, lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom,

- razvoj i uspostava Centara za gospodarenje otpadom, s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja i uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Vlada Republike Hrvatske donosi Plan gospodarenja otpadom koji sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13,73/17) sadrži sljedeće:

- vrste, količine i podrijetlo otpada za koje treba osigurati gospodarenje, uvjete gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
- lokacije građevina i uređaja za oporabu i zbrinjavanje otpada i rokove za njihovu izgradnju, opće tehničke uvjete za građevine i uređaje za gospodarenje otpadom,
- procjenu i moguće izvore sredstava potrebnih za provođenje ciljeva u gospodarenju otpadom,
- opće tehničke zahtjeve za građevine i uređaje za gospodarenje otpadom,
- procjenu i moguće izvore sredstava potrebnih za provođenje ciljeva u gospodarenju otpadom.

Provedbom Plana postići će se:

- uspostava sustava gospodarenja otpadom po regionalnom/županijskom konceptu, povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada,
- recikliranje i ponovna oporaba otpada, prethodna obrada otpada prije konačnog odlaganja
- smanjenje udjela biorazgradivog otpada u komunalnom otpadu,
- izdvajanje goriva iz otpada (GIO),
- smanjenje količina otpada koje se odlažu na odlagalištima,
- smanjivanje štetnih utjecaja otpada na okoliš,
- samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

Nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj obavlja Ministarstvo zaštite okoliša i energetike

2. ZAKONSKE OBAVEZE IZ POSTOJEĆE I NOVE ZAKONSKE REGULATIVE:

Prema članku 28. Zakona o održivom gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave dužne su na svom području osigurati:

- uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprečavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom
- provođenje edukativno-informativne aktivnosti na svom području,
- provedbe akcija prikupljanja otpada i
- sudjelovati u sustavu sakupljanja posebnih kategorija otpada

Više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje jedne ili više navedenih obveza.

Prema članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a vezano na odvojeno sakupljanje otpada jedinice lokalne samouprave dužne su:

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještanje kućanstva o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice, spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Jedinica lokalne samouprave:

- koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu ovoga Zakona smatra reciklažnim dvorištem,

- koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području,

- dužna je u naseljenim mjestima u kojim se ne nalazi reciklažno dvorište osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice koja se u smisli Zakona smatra reciklažnim dvorištem,

- dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Glomazni otpad iz domaćinstva

Zabranjeno je krupni (glomazni) otpad odbacivati i sakupljati na javnoj površini, osim putem spremnika.

3. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA:

Općina Kumrovec, obuhvaća 10 naselja i to Donji Škrnik, Dugnjevec, Kladnik, Kumrovec, Podgora, Ravno Brezje, Razdrto Tuheljsko, Razvor, Risvica i Velinci. Općina broji 1.588 stanovnika prema službenom popisu stanovništva iz 2011. Godine.

Na području Općine Kumrovec nalazi se područje zaštićeno temeljem Zakona o zaštiti prirode Značajni krajobraz Zelenjak – Risvička i Cesargradska gora. U značajnom krajobrazu

nisu dopušteni zahvati i radnje koje narušavaju obilježja zbog kojih je proglašen. Značajnim krajobrazom upravlja Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Krapinsko-zagorske županije.

Na području Općine Kumrovec nalazi se područje zaštićeno ekološkom mrežom Natura 2000; HR2001348 Dolina Sutle kod Razvora.

Na području općine Kumrovec djeluje komunalno poduzeće ZELENJAK d.o.o. iz Klanjca, Trg Antuna Mihanovića 1, OIB: 83090331136 (u daljnjem tekstu: Zelenjak d.o.o.)

Na području općine Kumrovec ne postoji odlagalište otpada. Sakupljeni otpad koji prikupi komunalno poduzeće Zelenjak d.o.o. odlaže se na odlagalište otpada „ Medvedov jarek “ na području grada Klanjca.

Tekstilni otpad skuplja tvrtka Z.I.T.O. d.o.o., Mirkovec 66, OIB: 09878963768 (u daljnjem tekstu ZITO d.o.o.) koji se ne odlaže se na odlagalište otpada „Medvedov jarek“ već se isti koristi u proizvodnji brisaćih materijala.

Tablica 1: Prikaz naselja s brojem stanovnika prema popisu stanovništva iz 2011. godine.

Naziv naselja s područja Općine	Ukupan broj stanovnika
DONJI ŠKRNIK	169
DUGNJEVEC	67
KLADNIK	155
KUMROVEC	267
PODGORA	45
RAVNO BREZJE	216
RAZDRTO TUHELJSKO	97
RAZVOR	191
RISVICA	277
VELINCI	104

U program odvojenog sakupljanja otpada koji na području Općine Kumrovec provodi Zelenjak d.o.o. u 2016. godini uključeno je ukupno 558 korisnika kako slijedi;

Tablica 2: Broj korisnika uključenih u program odvojenog sakupljanja otpada prema vrsti

Vrsta korisnika	Broj korisnika
Stalni korisnici	430
Vikend korisnici	128
UKUPNO	558
Pravne osobe	30
UKUPNO	558

Zelenjak d.o.o. za odvojeno prikupljanje otpada po vrstama i prikupljanje miješanog komunalnog otpada koristi 5 komunalnih vozila.

U vremenskom periodu od 01.01.2016. – 31.12.2016. na području Općine Kumrovec ukupno su sakupljene slijedeće količine i vrste otpada.

Tablica 3: Tablica o sakupljenim količinama i vrstama otpada u 2016. godini

VRSTA OTPADA	SKUPLJENO U 2016. GODINI	SKUPLJAČ
Papir i karton	6,49 t	Zelenjak d.o.o.
Staklo	1,83 t	Zelenjak d.o.o.
Plastika	12,15 t	Zelenjak d.o.o.
Ljevački pijesak	21,00 t	Zelenjak d.o.o.
Stara električna i elektronička oprema	14,62 t	Zelenjak d.o.o.
Glomazni otpad	0,18 t	Zelenjak d.o.o.
Tekstil	2,75 t	ZITO d.o.o.
Miješani komunalni otpad	230,80 t	Zelenjak d.o.o.

U 2016. godini na neusklađenom odlagalištu „Medvedov jarek“ na području Grada Klanjca ukupno je zbrinuto 1.667,00 t otpada, jer se na odlagalište dovozi i otpad iz susjednih jedinica lokalne samouprave (Kumrovec, Tuhelj, Zagorska Sela, Kraljevec na Sutli i Desinić).

3.1. Opis postojećeg stanja sakupljanja, prijevoza i zbrinjavanja otpada

Uvid u postojeće podatke o količinama otpada koji se stvara na području Općine Kumrovec, omogućilo je poduzeće „Zelenjak“ d.o.o. iz Klanjca. Otpad se odlaže na postojećem neusklađenom odlagalištu „Medvedov jarek“ koje se planira sanirati i zatvoriti, zatvaranje je predviđeno otvaranjem Centra za gospodarenje otpadom, a na lokaciji neusklađenog odlagališta „Medvedov jarek“ u sklopu sanacije planira se izgradnja reciklažnog dvorišta gdje će se otpad sortirati i dalje zbrinjavati u CGO i kod ovlaštenih obrađivača otpada.

3.2. Prikupljanje otpada i njegov transport

Organizirano skupljanje i odvoz otpada koji nastaje u domaćinstvima na području Općine Kumrovec, obavlja poduzeće „Zelenjak d.o.o.“ iz Klanjca. Organizirano skupljeni otpad odlaže se na neusklađeno odlagalište „Medvedov jarek“. Korisnici usluge odvoza i odlaganja otpada na području Općine Kumrovec od 2016. otpad odlažu razvrstan:

- komunalni otpad - zelena kanta,
- papir - plava vreća,
- plastika - žuta vreća.

Na području Općine postavljen je slijedeći broj posuda za miješani komunalni otpad.

- 360 posuda od 80 litara
- 147 posuda od 120 litara
- 101 posuda od 240 litara
- 6 kontejnera od 1100 litara

Po kućanstvima su podijeljene posude, kao i kod manjih pravnih osoba, a za stanare u stambenim zgradama postavljeni su kontejneri 1100 litara. Kontejneri od 1100 litara postavljeni su i na odgovarajućim lokacijama u svim naseljima gdje je omogućeno odlaganje miješanog komunalnog otpada.

Na području Općine Kumrovec, na javnim površinama nalaze se dva zelena otoka sa spremnicima kako slijedi:

1. Zeleni otok: 2 kontejnera od 100 litara za staklo
1 kontejner od 1100 litara za papir
1 kontejner od 1100 litara za plastiku
1 spremnik za metal
1 spremnik za tekstil
2. Zeleni otok: 1 kontejner od 1100 litara za staklo
1 kontejner od 1100 litara za papir
1 kontejner od 1100 litara za plastiku

Vozni park kojim se skuplja otpad, a u vlasništvu komunalnog poduzeća «Zelenjak» d.o.o. Klanjec koje vrši odvoz otpada s područja Općine Tuhelj, čine sljedeće vrste vozila:

Tablica 4: Vozni park kojim se sakuplja i prevozi otpad

VOZILO	KAPACITET	BROJ
MAN 12,210c-211300, 4 x 2BL	9m ³	1
IVECO DAILY C -241810, 65 C 18	3m ³	1
MERCEDES ATEGO 1823 C -109717	16m ³	1
MAN TGM 18.250 2222 BB	7m ³	1

Odvoz komunalnog otpada-zelena kanta odvozi se tri puta mjesečno, papir-plava i plastika-žuta vreća jednom mjesečno.

Otpad se odvozi i odlaže na neusklađenom odlagalištu “Medvedov jarek“ koje se nalazi na području grada Klanjca.

Odvoz glomaznog otpada iz kućanstava provodi se dva puta godišnje na način da kućanstva iznesu glomazni otpad u postavljene kontejnere te se prema rasporedu otpad odvozi kamionima i odlaže na neusklađeno odlagalište „Medvedov jarek“, dio se sortira i dalje zbrinjava, akcija se provodi u proljeće i jesen.

O rasporedu odvoza miješanog komunalnog i selektivnog otpada te načinu primjene zelenih kanti za miješani komunalni otpad i vreća za selektivni otpad (papir i plastika) kućanstva se obavještavaju putem objava na web stranicama tvrtke Zelenjak d.o.o i Općine Kumrovec te letcima koji se dostavljaju uz račune.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, komunalni otpad je otpad iz kućanstava, te otpad iz proizvodne i/ili uslužne djelatnosti ako je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava. Navedeni otpad nastaje u kućanstvima, uslužnim djelatnostima (trgovina, ugostiteljstvo i dr.), institucijama (kao što su škole, objekti koje koriste općinske i državne službe i sl.) i na javnim površinama kao posljedica uređivanja i održavanja javnih površina na području grada i navedenih općina iz kojih se otpad skuplja.

Neopasni proizvodni otpad je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada. Proizvodnim otpadom se ne smatraju ostaci iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača.

Količine proizvodnog otpada koji nastaje na predmetnom području, procijenjene su na temelju podataka dobivenih od poduzeća „Zelenjak d.o.o.“ iz Klanjca. Prema dobivenim podacima, ukupno stvorena količina proizvodnog otpada u 2016. godini iznosila je 287,07 t. Ovaj proizvodni otpad nije opasan te se odlaže zajedno s komunalnim otpadom na neusklađenom odlagalištu neopasnog otpada „Medvedov jarek“.

Prema podacima poduzeća „Zelenjak d.o.o. Klanjec, i ZITO d.o.o., Sveti Križ Začretje otpad je sljedećeg sastava:

Tablica 5: Sastav otpada:

VRSTA OTPADA	SKUPLJENO U 2016. GODINI	Udio u mas. %
Papir i karton	6,49 t	2,239
Staklo	1,83 t	0,631
Plastika	12,15 t	4,192
Ljevački pijesak	21,00 t	7,246
Stara električna i elektronička oprema	14,62 t	5,045
Glomazni otpad	0,18 t	0,062
Tekstil	2,75 t	0,949
Miješani komunalni otpad	230,80 t	79,636
SVEUKUPNO	289,82 t	100 %

Procjena količina otpada do 2022. godine

Prognoza količina otpada rađena je za razdoblje do 2022. godine. Treba napomenuti da se ovdje radi samo o procjenama količina na koje mogu utjecati razne okolnosti, od stanovništva, političkih prilika do zakonske regulative i drugih čimbenika.

Ulazni podaci i pretpostavke na temelju kojih je rađena procjena količina otpada za razdoblje do 2022. godine su sljedeće:

- broj stanovnika na razmatranom području se neće bitno mijenjati ,
- da će specifična količina komunalnog otpada po stanovniku rasti po prosječnoj godišnjoj stopi od 1%
- obuhvatnost organiziranim odvozom otpada ,
- količina komunalnog otpada 2016. godine,
- obuhvaćeni broj domaćinstava 2016. godine.

Tablica 6: Procjena količine komunalnog otpada od 2017. do 2022. godine.

Godina	Broj obuhvaćenih stanovnika	Otpad količina u tonama
2015	1485	254,09
2016	1490	268,82
2017	1500	272,63
2018	1515	277,58
2019	1530	282,44
2020	1540	268,29
2021	1550	254,69
2022	1560	241,63

Izdvojenim skupljanjem pojedinih otpadnih materijala kao npr. papira, stakla, dijela plastike, biorazgradivog otpada, tekstila i dr., količine otpada bi se znatno smanjila čime bi se postiglo slijedeće:

- smanjenje količina otpada koji je potrebno odložiti na odlagalište i ušteda na odlagališnom prostoru;
- povećanje količina sekundarnih sirovina (skupljeni otpad uz odgovarajuću obradu postaje sekundarna sirovina i na taj način štedi sirovine i energiju, a s druge strane predstavlja značajnu uštedu u potrebnom kapacitetu objekta za konačno zbrinjavanje ostatnog otpada);
- smanjenje emisije metana i nekih drugih plinova koji nastaju u manjim koncentracijama na odlagalištu komunalnog otpada;
- smanjenje opterećenja procjednih voda, a posredno time i smanjenje mogućnosti onečišćenja površinskih i podzemnih voda.

Projekcija količina neopasnog proizvodnog otpada (NPO), izračunava se na bazi podataka o količini koju danas stvara gospodarstvo Općine Kumrovec iz kojeg se otpad organizirano skuplja i odvozi. Predviđen je rast količine neopasnog proizvodnog otpada od 2016. godine po prosječnoj godišnjoj stopi od 3 - 5%. Pretpostavlja se da će se dio neopasnog proizvodnog otpada zbrinuti na neki drugi način (podsustavima gospodarenja otpadom), tj. reciklirati. U nastavku daje se procjena količina proizvodnog otpada.

Tablica 7: Procjena količine proizvodnog neopasnog otpada od 2017. do 2022. godine.

Godina	Proizvodni neopasni otpad u tonama
2015.	14,81
2016.	21,00
2017.	22,05
2018.	23,02
2019.	24,17
2020.	24,89
2021.	25,63
2022.	26,39

Neopasni otpad odlaže se na neusklađenom odlagalištu otpada „Medvedov jarek“. Ovu vrstu otpada na odlagalište odvozi komunalno poduzeće. Gospodarski subjekti dužni su tromjesečno podatke o otpadu (vrsti i količini) dostavljati u nadležnu županijsku službu, koja vodi Registar onečišćenja okoliša.

Tablica 8: Procjena procjena ukupnih količina otpada od 2017. do 2022. godine.

Godina	Ukupni otpad u tonama
2015.	268,90
2016.	289,82
2017.	294,68
2018.	300,60
2019.	306,61
2020.	293,18
2021.	280,32
2022.	268,02

4. MJERE GOSPODARENJA OTPADOM I ODVOJENOG SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA:

Gospodarenje otpadom podrazumijeva sprečavanje i smanjivanje nastajanja otpada i njegovog štetnog utjecaja na okoliš, te postupanje s otpadom po dobrim gospodarskim načelima. S iznimkom nekih specifičnih grupa otpada, poznavanjem količina i tokova otpada uz dobru organizaciju, izgrađene kapacitete građevina za sakupljanje, predobradu ili obradu otpada moguće je realizirati efikasan sustav gospodarenja otpadom.

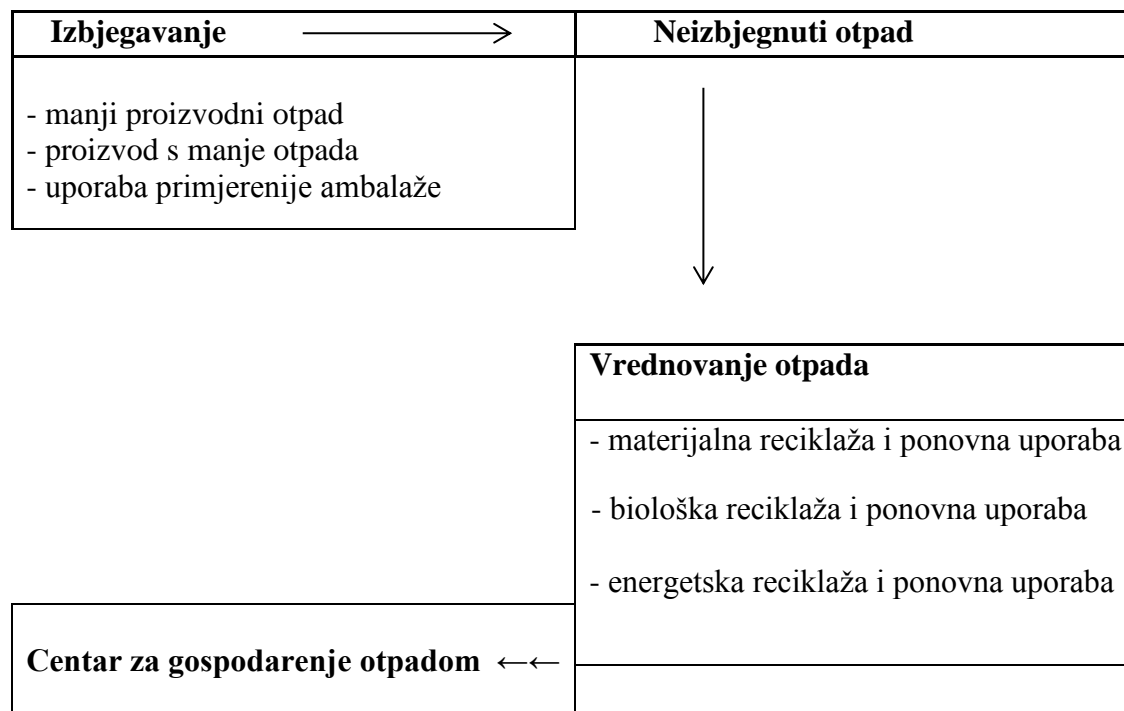
U Općini Kumrovec samo je dijelom u funkciji, pa je u narednom razdoblju potrebno uložiti dosta rada i financijskih sredstava kako bi se stanje unaprijedilo te uspostavio sustav gospodarenja otpadom kakav treba realizirati do 2018.

Planirano unapređivanje Gospodarenja otpadom sagledava se kroz dva kriterija:

- zadovoljavanje najviših standarda zaštite okoliša koja nameće postojeća, ali i buduća zakonska regulativa

- tehničko-financijsko-ekološku opravdanost investicija imajući u vidu sadašnju cijenu zbrinjavanja otpada kao i buduću cijenu usluga, količine i strukturu otpada

Tablica 9: Shematski prikaz gospodarenja otpadom

Kvantitativni ciljevi:

Na području Općine Kumrovec neophodno je u narednom periodu poduzeti odgovarajuće aktivnosti, kako bi se postigli ciljevi u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine.

Za kvalitetnu i efikasnu provedbu primarnog odvajanja potrebna je intenzivnija i sveobuhvatna edukacija i komunikacija sa stanovništvom i javnošću.

Centar za gospodarenje otpadom

Prema definiciji iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom Centra za gospodarenje otpadom je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološko povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada (u nastavku CGO).

U CGO se odvijaju različite aktivnosti vezane uz obradu otpada;

- prihvatanje, obrada sortiranog ili nesortiranog otpada;
- sakupljanje otpada koji se može ponovno uporabiti ili reciklirati te sakupljanje i daljnja predaja opasnog otpada;
- sakupljanje i distribucija otpada koji se može koristiti u druge svrhe;
- zbrinjavanje ostatnog otpada

Provedbom Plana gospodarenja u Općini Kumrovec planiraju se postići slijedeći ciljevi:

1. Povećanje nadzora toka otpada
2. Mjere izbjegavanja i smanjivanja otpada
3. Unapređenje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
4. Edukacija i komunikacija s javnošću
5. Razvoj sustava odvojenog sakupljanja „približavanjem mjestu nastanka, naročito komunalnog otpada“.
6. Povećanje udjela odvojeno prikupljenog otpada
7. Unapređenje recikliranja i ponovne uporabe otpada
8. Obrada ostatnog otpada prije konačnog zbrinjavanja
9. Smanjivanje udjela biorazgradivog otpada koji treba odložiti
10. Postupno napuštanje odlaganja neobrađenog otpada (do 2018g.)
11. Samoodrživo financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom.

4.1. Sprečavanje nastanka otpada:

Najvažnija mjera za rješavanje problema otpada je sprečavanje nastajanja otpada. Mjere izbjegavanja i smanjivanja otpada moraju se provoditi usko povezane sa sustavnom edukacijom i komunikacijom s javnošću, te iste provoditi dugoročnim djelovanjem jer će se samo tako postići zacrtani ciljevi.

Dio mjera za izbjegavanje i smanjenje otpada iznesene su u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (članak 18), a za ostvarivanje ciljeva smanjenja ili sprečavanja nastanka otpada treba između ostalog vršiti;

- planiranje kojim se promiče učinkovita uporaba sirovina i resursa,
- promicanje istraživanja i razvoja na području postizanja čistijih tehnologija,
- promicanje eko dizajna,
- pružanje informacija o tehnikama sprečavanja nastanka otpada s ciljem jednostavnije primjene najbolje dostupnih tehnika u industriji,
- organiziranje izobrazbe nadležnih tijela u pogledu uključivanja zahtjeva za sprečavanje nastanka otpada prilikom izdavanja dozvola,
- uključivanje mjera za sprečavanje proizvodnje otpada u postrojenjima koja nisu obvezna ishoditi okolišnu dozvolu,
- organiziranje kampanje za podizanje svijesti proizvođača i šire javnosti ili određenu kategoriju potrošača,
- ekonomske instrumente za odgovornije ponašanje potrošača prema okolišu u smisli kupnje proizvoda sa što manje ambalaže,
- davanje informacija proizvođačima i trgovcima na malo o sprečavanju otpada i dostupnosti proizvoda kojim u manjoj utječu na okoliš,
- integraciju kriterija zaštite i okoliša i sprečavanja nastanka otpada u postupcima javnih i korporativnih nabava,

- promicanje ponovne uporabe i/ili odgovarajućih isluženih proizvoda ili njihovih komponenata, posebice kroz obrazovne, gospodarske, logističke i druge mjere.

Smanjenje količina otpada i opasnih svojstava otpada može se postići na više načina, a najvažniji su:

- sprječavanje nastajanja pojedinih vrsta i količina otpada,
- sprječavanje da se u proizvod za tržište ugrađuju štetni sastojci,
- sprječavanje miješanja raznih vrsta materijala pri proizvodnji novih roba za tržište koji onemogućava da se otpadni materijal koristi za ponovnu uporabu.

Prioritet svakog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je sprječavanje nastanka otpada. Suština izbjegavanja nastanka otpada je u izreci: "Najbolji otpad je onaj, koji uopće ne nastane". To podrazumijeva da otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje. Korištenjem pogodnih načina proizvodnje i obrade, uvođenjem na tržište "povoljnih" vrsta proizvoda te ekološki svjesnim ponašanjem krajnjih potrošača, smanjiti će količine i štetnost otpada koje bi trebalo obraditi i/ili odložiti.

Osnovne mjere izbjegavanje otpada mogu se taksativno svesti na:

Izbjegavanje otpada u proizvodnji

- razvojem tehnologije koja ne stvara otpad ili isti smanjuje na najmanju moguću mjeru
- otpad koji se može ponovno koristiti i vraćati u vlastitu proizvodnju
- otpad upućivati na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima
- proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi
- pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom i štetnosti otpada
- proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži
- proizvode ne pakirati u ambalažu koja služi za jednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad

Ponašanje potrošača

- da ne kupuju proizvode koji se ne mogu reciklirati,
- da pri kupovanju izbjegavaju robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno da pri kupovanju robe preferiraju povratnu ambalažu,
- da smanje korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.

Ostalo

- utjecati na pravne osobe na području Općine Kumrovec za primjenu mjera za izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada u sklopu svojih djelatnosti,
- djelotvorno upravljati materijalima i energijom
- edukacija stanovništva

4.2. Odvojeno sakupljanje određenih kategorija otpada:

U cilju kvalitativnog unaprjeđenja sustava odvojenog sakupljanja otpadnih materijala kao što su: papir, staklo, metali, plastika, glomazni otpad, zeleni otpad, odjeća i sl. uz postojeća dva „zeleni otoka“ za područje Općine Kumrovec planira se:

- Reciklažno dvorište na lokaciji „Medvedov jarek“; grad Klanjec
- daljnji razvoj mreže zelenih otoka izgradnjom još jednog zelenog otoka 2020. godine

Reciklažni (zeleni) otok:

Kontejneri za korisni otpad su postavljene na dvjema lokacijama na području Općine u blizini višestambenih objekata (stambenih zgrada), objekata koji se bave uslužnim djelatnostima, te javnih zgrada. Tako postavljeni kontejneri (zeleni otoci) za skupljanje otpadnog papira, ambalažnog stakla, tekstila, PET i metalne ambalaže od pića i napitaka na jednoj lokaciji čine "reciklažni otok" (zeleni otok). Razvrstavanje otpada prema postavljenim kantama za izdvojeno skupljanje presudno je za uspješnost provedbe sustava izdvojenog skupljanja otpada na području Općine Kumrovec.

U naseljima na području Općine, na određenim lokacijama definiranim pomnim praćenjem količine stvorenog otpada u pojedinom naselju, postavljeni su kontejneri za sakupljanje komunalnog otpada.

Reciklažno dvorište

Predstavlja fiksno mjesto za izdvojeno odlaganje raznih otpadnih tvari, koje nastaju u domaćinstvima. Namijenjeno je isključivo građanima i ne prima se otpad iz industrijskih i zanatskih radionica. Postupanje i radne procedure u reciklažnom dvorištu moraju biti usklađene sa Zakonom o održivom gospodarenju s otpadom i Pravilnikom o gospodarenju s otpadom i Pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada.

Za područje Općine Kumrovec planira se izgradnja jednog reciklažnog dvorišta na području Grada Klanjca u sklopu neusklađenog odlagališta „Medvedov jarek“ na k.č.br.3258, k.o. Klanjec, površine cca. 2110 m².

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom:

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad iz domaćinstva, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavnima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisima kojim se uređuje gospodarenje posebnim vrstama otpada,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji tijelima JLS, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade,

- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zatražiti na uvid osobni indentifikacijski dokument od osobe koja predaje otpad,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem može zaprimati i otpad koji nije nastao na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište kao i otpad koji nije nastao u kućanstvu, uz suglasnost jedinice lokalne samouprave na čijem se području se nalazi reciklažno dvorište. Osoba koja predaje otpad snosi sve troškove gospodarenja tim otpadom.

Reciklažno dvorište mora udovoljavati osnovnim tehničko-tehnološkim uvjetima:

- mora biti ograđeno,
- otvoreni spremnik mora biti u posebno ograđenom natkrivenom prostoru u koji je onemogućen dotok oborinskih voda,
- otpad se mora skladištiti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju,
- podna površina mora biti nepropusna i otporna na djelovanje uskladištenog otpada,
- mora biti opremljeno tako da se spriječi rasipanje ili prolijevanje otpada, širenje prašine, buke, mirisa i drugih emisija,
- stacionirana posuda, spremnik i druga ambalaža, moraju biti izrađeni tako da je moguće sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te nepropusno zatvaranje i pečaćenje, a nenatkriveni spremnici moraju biti s dvostrukom stjenkom ili atestirani za skladištenje tvari koje su sastavni dio otpada, - na uočljivom mjestu mora biti istaknut "plan djelovanja u slučaju izvanrednoga događaja" koji sadrži sljedeće podatke: o vrstama otpada koji se skladišti; o mogućim izvanrednim događajima; ime, prezime i telefonske brojeve odgovornih osoba i njihova ovlaštenja; telefonski broj policije; telefonski broj vatrogasaca i telefonski broj hitne pomoći,
- mora biti označeno natpisom "Reciklažno dvorište" s podacima o vrsti otpada koji se skladišti, ključnom broju iz kataloga otpada sukladno posebnom propisu te nazivu pravne ili fizičke osobe i o radnom vremenu.

Posebnim kategorijama otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Postupke i ciljeve za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada, uvjete gospodarenja posebnom kategorijom otpada, vrste otpada koje se moraju sakupljati odvojeno i način obrade te vrste otpada, zahtjeve u pogledu sakupljanja, skladištenja i prijevoza otpada uključujući i označavanje i opremanje vozila, zahtjeve u pogledu obrade otpada, zahtjeve u pogledu otpada koji nastaje obradom i s tim povezane mjerne postupke, sadržaj programa za obavljanje usluge sakupljanja posebne kategorije otpada, obveze vođenja evidencija, dokazivanja i dojavljivanja, metode provedbe analize životnog ciklusa i uvjete za odstupanje od reda

prvenstva, obveze i način ispunjavanja obveza proizvođača proizvoda, zahtjeve u pogledu proizvoda, način i uvjete označavanja proizvoda i ambalaže, popis vrsta proizvoda za koje je obvezna registracija u Registar gospodarenja posebnim kategorijama, popis vrsta proizvoda za koje se može dozvoliti pojedinačno ispunjavanje obveze cilja, najmanje količine određene vrste proizvoda, način obveznog postupanja proizvođača proizvoda i posjednika otpada, uvjete za tehnološki proces miješanja određenog otpada, propisuje ministar pravilnikom.

Fond upravlja sustavom sakupljanja i obrade otpada određene posebne kategorije otpada na sljedeći način:

1. naplatom naknade gospodarenja posebnom kategorijom otpada,
2. osiguravanjem usluga sakupljanja i obrade posebne kategorije otpada,
3. koordinacijom sudionika sustava,
4. primjenom ostalih mjera utvrđenih posebnim propisima.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zaprimati otpad naveden u tablici 10 i otpad propisom posebnim propisom koji uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je gospodariti posebnim kategorijama otpada sukladno posebnim propisima koji uređuju gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Otpad koji se sakupi u reciklažnom dvorištu predati će se osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada.

Tablica 10: Otpad koji se mora prihvatiti u reciklažnom dvorištu

NAZIV	VRSTA	OPIS
Problematicni otpad	20 01 13*	Otapala
	20 01 14*	Kiseline
	20 01 15*	Lužine
	20 01 17*	Fotografske kemikalije
	20 01 19*	Pesticidi
	20 01 20*	Fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	Odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	Ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	Deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	Citotoksici i citostatici
	20 01 33*	Baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01, 16 06 02 ili 16 06 03 i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	Odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	Drvo koje sadrži opasne tvari
15 01 10*	Ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena	

		opasnim tvarima
	15 01 11*	Metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom
Otpadni papir	15 01 01	Ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	Papir i karton
Otpadni metal	15 01 04	Ambalaža od metala
	20 01 40	Metali
Otpadno staklo	15 01 07	Staklena ambalaža
	20 01 02	Staklo
Otpadna plastika	15 01 02	Ambalaža od plastike
	20 01 39	Plastika
Otpadni tekstil	20 01 10	Odjeća
	20 01 11	Tekstil
Krupni (glomazni) otpad	20 03 07	Glomazni otpad
Jestiva ulja i masti	20 01 25	Jestiva ulja i masti
Boje	20 01 28	Boje, tiskarske boje, ljepila i smole, koje nisu navedene pod 20 01 27
Deterdženti	20 01 30	Deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
Lijekovi	20 01 32	Lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
Baterije i akumulatori	20 01 34	Baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
Električna i elektronička oprema	20 01 36	Odbačena električna i elektronička oprema, koja nije navedena pod 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao. Posjednik građevnog otpada je vlasnik građevine, investitor, izvođač kojem je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom, ili treća osoba kojoj je vlasnik građevine odnosno investitor na temelju valjanog pravnog posla prenio pravo raspolaganja odnosno posjedništva nad građevnim otpadom.

Posjednik građevnog otpada dužan je snositi sve troškove gospodarenja građevnim otpadom, kao i osigurati uvjete za odvojeno skupljanje i privremeno skladištenje građevnog otpada, dok odvojeno skupljanje i privremeno skladištenje građevnog otpada posjednik građevnog otpada mora povjeriti ovlaštenoj osobi.

Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda. Jedinica lokalne samouprave dužna je, na osnovu Zakona, dokumentima osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

Prema članku 24. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13,73/17) definirana su ograničenja u vezi odlaganja biorazgradivog komunalnog otpada, pri čemu je najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1977. godini iznosi:

- 75% odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
- 50% odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
- 35% odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Nakon donošenja odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Kumrovec stanovnici će moći biorazgradivi komunalni otpad samostalno kompostirati ili će im biti omogućeno sakupljanje biootpada putem spremnika,

Otpadne gume: Gospodarenje otpadnim gumama propisano je Pravilnikom o gospodarenju otpadnim gumama, prema kojem je cilj gospodarenje otpadnim gumama njihova uporaba, pri čemu recikliranje ima prednost u odnosu na korištenje u energetske svrhe.

Azbest: U skladu s odredbom Zakona, azbest će se odvoziti na regionalni centar za gospodarenje otpadom koji će imati riješeno njegovo zbrinjavanje na Zakonom i Pravilnikom propisan način.

Otpadna vozila: Sustavom uporabe i zbrinjavanja propisanim Pravilnikom o gospodarenju otpadnim vozilima, uz uvažavanje principa »onečišćivač plaća« osigurava se gospodarenje ovim otpadom u skladu sa EU direktivom o otpadu i direktivom o gospodarenju otpadnim vozilima. Pravilnik određuje mjere zaštite okoliša za uspostavu sustava skupljanja otpadnih vozila radi ponovne uporabe, reciklaže i drugih oblika uporabe otpadnih vozila, te njihovih dijelova kako bi se smanjilo odlaganje otpada i poboljšala učinkovitost zaštite okoliša svih gospodarskih subjekata koji sudjeluju u životnom ciklusu vozila, posebice subjekata koji izravno sudjeluju u obradi otpadnih vozila. Sukladno Pravilniku, naknadu za gospodarenje otpadnim vozilima plaća pravna ili fizička osoba koja proizvodi ili uvozi vozila u Republiku Hrvatsku, a naknade se uplaćuju u Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima propisuje:

- način gospodarenja otpadnim vozilima,
- vrste naknada i iznos naknade koje plaćaju obveznici plaćanja naknada na otpadna vozila;

- način i rokove obračunavanja i plaćanja naknada;
- zabranu stavljanja na tržište motornih vozila koja sadrže opasne tvari.

Otpadna ulja: Sustavom uporabe i zbrinjavanja, uz uvažavanje principa »onečišćivač plaća«, osigurano je gospodarenje otpadnim uljima u skladu sa EU direktivom o otpadu i direktivom o gospodarenju otpadnim uljima. Uvoznici svježega mazivog ulja u RH ili proizvođači svježega mazivog ulja u RH plaćaju naknadu zbrinjavanja otpadnih mazivih ulja prigodom stavljanja na tržište svježega mazivog ulja kao posebnog proizvoda. Ovlašteni sakupljači otpadnih mazivih ulja i otpadnih jestivih ulja imaju pravo na naknadu za skupljanje otpadnih mazivih i otpadnih jestivih ulja.

Baterije i akumulatori: Skupljanje otpadnih baterija i akumulatora organizirano je preko prodajnih mjesta, trošak zbrinjavanja otpada podmiruju proizvođači i uvoznici uplatom naknada u FZOEU-u prigodom stavljanja proizvoda na tržište. FZOEU isplaćuje naknadu sakupljačima i obrađivačima za skupljene i obrađene količine otpadnih baterija i akumulatora.

EE otpad: Pravilnikom o gospodarenju električkim i elektroničkim otpadom uspostavljen je sustav odvojenog skupljanja električkog i elektroničkog otpada radi njegove uporabe i zbrinjavanja, zaštite okoliša i zdravlja ljudi, prema načelu »onečišćivač plaća«. Trošak zbrinjavanja električkog i elektroničkog otpada podmiruju proizvođači i uvoznici uplatom naknada u FZOEU-u prigodom stavljanja proizvoda na tržište. FZOEU isplaćuje naknadu sakupljačima i obrađivačima za skupljene i obrađene količine električkog i elektroničkog otpada.

Objekti-uređene površine za privremeno skladištenje glomaznog otpada pretežno nemetalnog sastava iz domaćinstva treba realizirati u reciklažnom dvorištu od kud će se navedeni otpad predavati ovlaštenim obrađivačima.

Skupljanje glomaznog otpada na području Općine Kumrovec bit će organizirano:

- kamionima s hidrauličkim hvataljkama na za to određenim mjestima na javnim površinama putem kontejnera većih volumena postavljenim na javnim površinama (po ulicama), u utvrđene dane u godini i sakupljanjem u reciklažnim dvorištima,

Sakupljanje glomaznog otpada već je određeno vrijeme prisutno na području Općine Kumrovec, a obavlja se dva puta godišnje (proljeće, jesen)

Opasni otpad iz domaćinstava: Opasni otpad koji se stvara u domaćinstvima zahtijeva poseban tretman budući da se ubraja u opasni otpad. S obzirom da u RH još uvijek nije razrađen koncept gospodarenja štetnim otpadom, ova vrsta otpada se sakuplja u reciklažnom dvorištu i predaje ovlaštenim obrađivačima otpada na daljnjim postupak ili će skupljeni otpad odvoziti u budući CGO.

Tablica: 11 Predložena realizacija opreme i objekata na području Općine Kumrovec u razdoblju od 2017. do 2022. godine

Oprema	Količina kom
Kante (posude) za odvojeno prikupljanje otpada (karton, metal, plastiku, staklo, biootpad i tekstil)	1000
Kante (posude) za miješani komunalni otpad	100
Reciklažno dvorište	1
Zeleni (eko) otok	1

4.3. Izobrazno informativne aktivnosti

Uspjeh i realizacija svih zadanih ciljeva gospodarenja otpadom značajno ovisi o informiranosti i kontinuiranom obrazovanju svih sudionika u procesu stvaranja i gospodarenja otpadom. Stoga je nužno kontinuirano informiranje i obrazovanje svih sudionika u procesu odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Sustavno informiranje javnosti o aktivnostima o načinima i važnosti primarne reciklaže potrebno je obavljati putem medija.

U tom smislu odgoj i obrazovanje za gospodarenje otpadom i zaštitu okoliša mora biti trajni proces koji podrazumijeva stjecanje potrebitih znanja, oblikovanje stavova i ponašanja, te pripremanje za odgovorno donošenje odluka uz razvijanje spremnosti svakog pojedinca za osobno sudjelovanje.

Komunicirati treba s građanima svih dobnih skupina, te je potrebno da se svakoj skupini upute one poruke koje su primjerene njenim osobinama i koje će ona razumjeti.

Kod svih sudionika gdje se generira miješani komunalni otpad potrebno je izbjegavanje nastanka otpada napomenuti kao dugoročnu i djelotvornu mjeru zaštite okoliša. Posebne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada iz Strategije, a koje su primjenjive na Općinu Kumrovec obzirom na pravnu odgovornost glede gospodarenja otpadom su slijedeće:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticati aktivnu suradnju s ekološkom udrugom i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljanih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.)

- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu eko (zelenih) otoka te ostalih objekata za prihvat otpada na području Općine
- osigurati jedinstveno koordinirano i kontinuirano promicanje zaštite okoliša posredstvom uprave Općine Kumrovec i komunalnog poduzeća Zelenjak d.o.o., a posebno na internetskim stanicama

5. MJERE ZA UPRAVLJANJE I NADZOR ODLAGALIŠTA ZA KOMUNALNI OTPAD DO KONAČNE SANACIJE I ZATVARANJA:

Postojeće neusklađeno odlagalište otpada „Medvedov jarek“ zauzima površinu od cca 4,5 ha. Otpad se na lokaciji odlaže od 1985. godine. Prostor oko odlagališta obrašten je gustim šumskim pokrovom.

U 2016. godini sakupljeno je i dovezeno na odlagalište 1.667,00 tona miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada. Od navedene količine na području Općine Kumrovec sakupljeno je 287,07 tona otpada od toga 230,80 tona miješani komunalni otpad, 1,83 tone staklena ambalaža, 6,49 tona papir i karton, 12,15 tona plastika, 14,62 tona ostala stara električna i elektronička oprema, 0,18 tona glomaznog otpada, 21,00 tona ljevački pijesak.

S projektom zatvaranja neusklađenog odlagališta „Medvedov jarek“ je započeto te se isti nastavlja. Projekt zatvaranja proizlazi iz zakonske obveze sa sanacijom i zatvaranjem neusklađenih odlagališta te iz potrebe za uređenjem onečišćenog prostora. Konačno zatvaranje odlagališta dovršiti će se do otvaranja Centra za gospodarenje otpadom Piškornica.

Projekt sanacije i konačnog zatvaranja neusklađenog odlagališta „Medvedov jarek“ provesti će se izradom i ishodenjem potrebne dokumentacije koja je u skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (N.N. br. 94/13,73/17), Zakonom o zaštiti okoliša N.N. br. 80/13,78/15), Uredbi o okolišnoj dozvoli (N.N. br 8/14).

Nakon zatvaranja za rad odlagalište otpada „Medvedov jarek“, preuzet će drugu funkciju i to kao reciklažno dvorište.

6. POPIS OTPADOM ONEČIŠĆENOG OKOLIŠA I NEUREĐENIH ODLAGALIŠTA

Obvezu sprečavanja i evidentiranja nepropisno odbačenog otpada osigurava osoba koja obavlja poslove službe nadležne za komunalni red jedinice lokalne samouprave - komunalni redar (članak 25. stavak 1. točka 3. i članak 36. Zakona o održivom gospodarenju otpadom)

Pod obavezom se podrazumijeva:

1. Mjere na sprečavanje nepropisnog odbacivanja otpada
2. Mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš

Mjere pod 1. između ostalog uključuju:

- uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,

- uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada,
- druge mjere sukladno odluci predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave,

Mjere navedene pod 2. između ostalog uključuju:

- radi provedbe mjera komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku, odnosno posjedniku nekretnine, ako vlasnik nije poznat, na kojem je nepropisno odložen uklanjanje tog otpada, odnosno osobi koja sukladno posebnom propisu upravlja određenim područjem (dobrom), ako je otpad odložen na tom području (dobru),
- istekom roka rješenjem o sanaciji lokacije komunalni redar utvrđuje ispunjavanje obveze određene rješenjem. Ako komunalni redar utvrdi da obveza određene rješenjem nije izvršena, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati uklanjanje tog otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sredstva za provedbu mjera iz stavka 1. ovog članka osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne samouprave,
- jedinica lokalne samouprave ima pravo na naknadu troška uklanjanja otpada od vlasnika, odnosno posjednika nekretnine, ako vlasnik nije poznat, odnosno od osobe koja, sukladno posebnom propisu, upravlja određenim područjem (dobrom) na kojem se otpad nalazio.

Na području Općine Kumrovec ne postoje „divlja“ odlagališta otpada. Vrlo rijetko se na dijelovima općine stvaraju manja mjesta nekontroliranog odlaganja, u pravilu glomaznog ili građevinskog otpada koja se nakon uočavanja saniraju uklanjanjem i odvozom na odlagalište „Medvedov jarek“, a po saniranju označavaju obavijesnim pločama o zabrani odlaganja otpada te se iste pojačano nadziru od strane komunalnog redara radi sprečavanja daljnjeg nekontroliranog odlaganja otpada. U slučaju ponovljenog odlaganja otpada, pokrenuti će se prekršajni postupak protiv počinitelja, sukladno zakonskim ovlastima.

7. REDOSLIJED AKTIVNOSTI I PLAN GRADNJE GRAĐEVINA NAMJENJENIH SKLADIŠTENJU, OBRADI I ODLAGANJU OTPADA:

Tablica 12: Plan aktivnosti i plan gradnje građevina namijenjenih skladištenju, obradi i odlaganju otpada , za razdoblje 2017. do 2022.g.

Objekti oprema	2017.	2018.	2019.	2020.	2021	2022.
Oprema za razvrstavanje otpada (karton, metal, plastiku, staklo, biootpad i tekstil)	-	x	x	-	-	-
Zeleni otoci - izgradnja	-	-	-	x	-	-

Reciklažno dvorište	-	x	-	-	-	-
Edukacija	x	x	x	x	x	x

8. IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA REALIZACIJU PLANA:

"Gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, uređenih posebnim propisima, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, a osobito na sljedećim načelima - onečišćivač plaća – posjednik otpada snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera zbrinjavanja otpada, troškove gospodarenja otpadom koji nisu pokriveni prihodom ostvarenim od prerade otpada te je financijski odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad ..."

Izvori financiranja

Provedba mjera za uspješnu uspostavu gospodarenja otpadom Općine Kumrovec zahtijeva utvrđivanje izvora financiranja. Izvori u ovom planu trebaju se uzeti u obzir samo kao okvirni, budući da se izvori financiranja ne mogu unaprijed definirati. Ovim Planom iznijeti će se mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Kumrovec.

Prema Nacionalnoj strategiji gospodarenja otpadom, sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom bit će dostupna iz državnog proračuna, županijskih proračuna, te gradskih i općinskih proračuna, a sve u zavisnosti od veličine i važnosti samih zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom.

Sredstva za financiranje također se mogu osigurati kreditnim linijama banke – Hrvatske banke za obnovu i razvoj, te Strukturnim fondovima EU.

Strukturni fondovi na raspolaganju su zemljama članicama Europske unije koje imaju potrebu za dodatnim EU ulaganjima u ujednačen i održiv gospodarski i društveni razvoj. Sredstva EU predstavljaju osnovu za financiranje planiranog sustava gospodarenja otpadom. Iz EU fondova moguće je osigurati dio potrebnih sredstava za kapitalne troškove, u prvom redu za financiranje odvojenog sakupljanja otpada, projektiranje i gradnju pretovarnih stanica i Centara za gospodarenje otpadom, reciklažnih dvorišta, te zatvaranje službenih odlagališta otpada

Izvori financiranja mogu biti i prihodi od oporabljene otpada, naknade za odlaganje internog otpada, namjenske naknade koju bi plaćali proizvođači otpada domaćinstva i privredni subjekti, te ostali slični prihodi.

Tablica 13: Procjena ukupno potrebnih ulaganja u gospodarenje s otpadom u razdoblju 2017.-2022. godine na području Općine Kumrovec

Oprema, objekti, dokumentacija i edukacija	Ukupno ulaganja
Oprema: - posude (kante) za razvrstavanje otpada (karton, metal, plastiku, staklo, biootpad i tekstil) - dodatna nabava posuda (kanti) za mještani komunalni otpad	185.000,00
Oprema za Zeleni (eko) otok	8.000,00
Reciklažno dvorište	70.000,00
Ostalo (tehn. dokumentacija, edukacija i sl)	10.500,00
UKUPNO KUNA	275.500,00

Tablica 14: Financijski plan za planirana ulaganja u opremu, dokumentaciju i edukaciju na području Općine Kumrovec od 2017 . do 2022 godine.

PLAN	GOD.	GOD.	GOD.	GOD.	GOD.	GOD.
ULAGANJA	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Oprema za razvrstavanje otpada (karton, metal, plastiku, staklo, biootpad tekstil)	-	185.000,00	-	-	-	-
Oprema za zeleni otok	-	-	-	8.000,00	-	-
Reciklažno dvorište	-	70.000,00	-	-	-	-
Tehnička dokumentacija i edukacija			2.500,00	3.000,00	1.500,00	1.000,00

	-	2.500,00				
Ukupno	-	257.500,00	2.500,00	11.000,00	1.500,00	1.000,00

9. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE:

Ovim Planom teži se uspostavi cjelovitog gospodarenja otpadom na području Općine Kumrovec.

Svakim poboljšanjem sustava potrebno je prilagoditi i ovaj Plan u smislu funkcionalnog rada sustava.

Općina Kumrovec dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Krapinsko-zagorskoj županiji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Ovaj Plan stupa na snagu osam dana nakon objave u Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije.

KLASA: 021-05/18-02/02

URBROJ: 2135-05/08-04/06

Kumrovec, 29.03.2018.

Predsjednik Općinskog vijeća
Tomica Broz

